

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΘΗΒΩΝ και ΛΕΒΑΔΕΙΑΣ

ΚΗΡΥΓΜΑ ΚΥΡΙΑΚΗΣ ΠΡΟ ΤΗΣ ΥΨΩΣΕΩΣ (8^η Σεπτεμβρίου)

Από όλους ομολογείται ότι τό κατά Ἰωάννην Εὐαγγέλιο εἶναι τό πλέον θεολογικό ἀπό τά Εὐαγγέλια τοῦ Κανόνα τῆς Καινῆς Διαθήκης. Γι' αὐτό καί παρέχει ἀφορμές γιά παρανοήσεις.

Ἀπαιτεῖται, λοιπόν, ὅταν τό προσεγγίζουμε διάκριση, σύνεση καί μαθητεία στό πνεῦμα τῶν ἁγίων Πατέρων, πού ἔχουν ἀποδειχθεῖ οἱ μόνοι ἀσφαλεῖς ἐρμηνευτές τῶν βιβλικῶν ἀληθειῶν.

Στό σημερινό Εὐαγγελικό ἀνάγνωσμα γίνεται λόγος γιά τόν «Υἱό τοῦ Ἀνθρώπου». Μέ τήν αἰνιγματική αὐτή ἔκφραση, πού τήν συναντᾶμε στό βιβλίο τοῦ Δανιήλ, ὁ Ἰησοῦς ὀνομάζει τόν ἑαυτό του, σάν συνώνυμο μέ τόν τίτλο τοῦ Μεσσία, ὁ ὁποῖος ὅμως εἶχε παραφορτωθεῖ μέ τίς ἐγκόσμιες προσδοκίες τῶν Ἰουδαίων τῆς ἐποχῆς ἐκείνης. Πρίν νά ἐμφανιστεῖ ἔνδοξα κατά τά ἔσχατα τῶν καιρῶν ὁ Υἱός τοῦ Ἀνθρώπου θά ἔχει ζήσει μιά ζωή ὅπου ἡ δόξα του ἦταν κρυμμένη ἀπό τήν ταπείνωση καί τόν πόνο, ὅπως ἀκριβῶς στό βιβλίο τοῦ Δανιήλ ἡ δόξα τῶν ἁγίων τοῦ Θεοῦ εἶχε σάν προϋπόθεση τά βάσανα καί τό διωγμό τους.

Στά συνοπτικά κυρίως Εὐαγγέλια ὁ τίτλος Υἱός τοῦ Θεοῦ, συχνά συνδυασμένος μέ τόν τίτλο Χριστός, ἐμφανίζεται ὡς Μεσσιανικός τίτλος παράλληλα μέ τήν ἔκφραση Υἱός τοῦ Ἀνθρώπου.

Κάποιοι ἐρμηνευτές θεωροῦν ὅτι ἡ ἐναλλακτική χρήση τῶν δύο αὐτῶν ἐκφράσεων παραπέμπει στίς δύο φύσεις τοῦ Χριστοῦ. Ὁ ἱερός Χρυσόστομος πάντως παρατηρεῖ ὅτι ὡς Υἱός τοῦ Ἀνθρώπου δέν χαρακτηρίζει ὁ Ἰησοῦς ἐν προκειμένῳ μόνο τήν ἀνθρώπινη φύση του ἀλλά ὁλόκληρο τόν ἑαυτό του. Συνήθιζε ὁ Κύριος νά ἀναφέρεται στό πρόσωπό του πολλές φορές ἀπό τή θεία καί ἄλλοτε ἀπό τήν ἀνθρώπινη φύση του.

Τό σημερινό Εὐαγγέλιο μᾶς πληροφορεῖ ὅτι κανεῖς δέν ἀνέβηκε στόν οὐρανό παρά αὐτός πού κατέβηκε ἀπό τόν οὐρανό, ὁ Υἱός τοῦ Ἀνθρώπου, πού ἦταν στόν οὐρανό.

Στή συνέχεια γίνεται λόγος γιά τήν «ὑψωση» τοῦ Υἱοῦ τοῦ Ἀνθρώπου.

Μιά πρώτη σκέψη εἶναι ὅτι αὐτή ἡ «ὑψωση» μπορεῖ νά σημαίνει τήν ἔνδοξη Ἀνάληψη τοῦ Κυρίου, σαράντα ἡμέρες μετά τήν ἀνάσταση. Ἡ συνάφεια ὅμως τῶν λόγων μᾶς κάνει νά σκεφθοῦμε ὅτι αὐτό τό «δεῖ ὑψοθῆναι» ἀναφέρεται μᾶλλον στήν ὑψωση τοῦ Χριστοῦ πάνω στό Σταυρό.

Στό σημεῖο αὐτό γίνεται μιά ἀναφορά σέ προτύπωση ἀπό τήν Π. Διαθήκη. Κατά τήν κοπιαστική πορεία τοῦ λαοῦ Ἰσραήλ πρὸς τήν Γῆ τῆς Ἐπαγγελίας μέσα στήν ἀφιλόξενη ἐρημο οἱ περισσότεροι στράφηκαν λύγισαν ἀπό τίς δυσκολίες καί στράφηκαν ἐναντίον τοῦ Μωυσῆ. Τότε ὁ Θεός γιά νά τούς κάνει νά συνέλθουν τούς ὑπέβαλε σέ μιά σκληρή παιδαγωγική τιμωρία. Τούς ἔστειλε δηλητηριώδη φίδια πού σκόρπιζαν τό θάνατο στόν ἀχάριστο καί σκληροτράχηλο λαό.

Ἡ τιμωρία ὁδήγησε σέ μετάνοια τό λαό καί ὁ Θεός ὑπέδειξε στόν Μωυσῆ νά κατασκευάσει ἕνα «χάλκινο ὄφι» καί νά τόν κρεμάσει σ' ἕναν

πάσσαλο σ' ένα ύψηλό μέρος. Όποιος Ισραηλίτης δαγκωνόταν από φίδι ατενίζοντας τόν χάλκινο ὄφι θά σωζόταν από τόν βέβαιο θάνατο.

Τό ύπερυψωμένο χάλκινο φίδι είναι προτύπωση, συμβολική προεικόνιση τοῦ ἑσταυρωμένου Χριστοῦ.

Ἄν ξέφυγαν οἱ Ἰουδαῖοι τό φυσικό θάνατο ατενίζοντας στό χάλκινο ὁμοίωμα τοῦ φιδιοῦ, πολύ περισσότερο ὅσοι πιστεύουν καί προσβλέπουν στόν ἑσταυρωμένο Χριστό θά τύχουν μεγαλυτέρας καί σπουδαιότερας σωτηρίας.

Τότε οἱ Ἰουδαῖοι ξέφυγαν τόν προσωρινό καί φυσικό θάνατο ἐδῶ οἱ πιστοί ξεφεύγουν τόν αἰώνιο.

Ἐκεῖ ἡ θεά τοῦ χαλκίνου ὄφεως θεράπευε τά δαγκώματα τῶν φαρμακερῶν φιδιῶν, ἐδῶ ὁ σταυρωμένος Ἰησοῦς θεράπευσε τά τραύματα ἀπό τόν ἀρχέκακο ὄφι, τόν διάβολο. Ἐκεῖ θεραπευόταν ὅποιος ἔβλεπε μέ τά σωματικά μάτια, ἐδῶ ἐλευθερώνεται ἀπό τήν ἁμαρτία αὐτός πού βλέπει μέ τά μάτια τῆς ψυχῆς.

Ἐκεῖ τό φίδι δάγκωνε καί τό φίδι θεράπευε• ἔτσι ἐδῶ ὁ θάνατος καταστρέφει καί ἀπό θάνατο προέρχεται σωτηρία. Τό φίδι πού προξενούσε τό θάνατο εἶχε δηλητήριο, αὐτό πού ἔσωζε δέν εἶχε. Τό ἴδιο καί στό συμβολισμό: ὁ θάνατος πού καταστρέφει εἶναι ἀποτέλεσμα τῆς ἁμαρτίας, ὁ θάνατος ὅμως τοῦ Χριστοῦ δέν ἦταν καρπός ἁμαρτίας.

Τό χάλκινο φίδι ἦταν καθαρό ἀπό δηλητήριο, ἔτσι καί ὁ διά τοῦ ὄφεως τυπούμενος Χριστός ἦταν καθαρός ἀπό ἁμαρτία. «Ἄμαρτία δέν διέπραξε καί δέν βρέθηκε δόλος στό στόμα του».

Δέν πρέπει νά μᾶς σκανδαλίσει ὅτι ὁ «χάλκινος ὄφις» ἀποτελεῖ προτύπωση τοῦ Χριστοῦ, ἀφοῦ συνήθως ὁ ὄφις εἶναι σύμβολο τοῦ διαβόλου. Γιατί ὁ χάλκινος ὄφις δέν ἦταν ἀληθινό φίδι, εἶχε μόνο τή μορφή τοῦ φιδιοῦ, ἀλλά δέν εἶχε δηλητήριο.

Ὅμοια καί ὁ Χριστός δέχθηκε νά προσηλωθεῖ τό σῶμα του στό Σταυρό «ἐν ὁμοιώματι σαρκός ἁμαρτίας καί κατεδίκασε τήν ἁμαρτίαν».

Ὁ ὄφις σύμφωνα μέ τήν ἀφήγηση τῆς Γενέσεως ἐπέσυρε τήν κατάρα τοῦ Θεοῦ καί ὁ Χριστός ἔγινε γιά χάρη μας «ἐπικατάρατος» γιά νά μᾶς ἀπαλλάξει ἀπό τήν αἰώνια κατάρα. Ὁ ἄμειπτος καί ἀναμάρτητος Χριστός πέθανε πάνω στό σταυρό σάν ὁ χειρότερος κακοῦργος.

Ὁ Θεός μέσα στήν ἄπειρη ἀγάπη του «τόν μή γνόντα ἁμαρτίαν ὑπέρ ἡμῶν ἁμαρτίαν ἐποίησεν, ἵνα ἡμεῖς γενώμεθα δικαιοσύνη Θεοῦ ἐν αὐτῷ» κατά τόν λόγο τοῦ Ἀποστόλου Παύλου.

Τό κρέμασμα τοῦ Χριστοῦ στό Σταυρό χαρακτηρίζεται ὑψωση καί γιά ἓνα ἀκόμη λόγο. Ἐνῶ φαινομενικά καί σύμφωνα μέ τά κριτήρια τοῦ κόσμου πρόκειται γιά ταπείνωση καί προσβολή, στήν πραγματικότητα πρόκειται γιά τήν φανέρωση τῆς ἀληθινῆς δόξας τοῦ Υἱοῦ τοῦ Ἀνθρώπου. ὁ Χριστός ἦλθε στον κόσμο κυρίως γιά τή θυσία του ἐπί τοῦ Σταυροῦ. Ὁ Σταυρός εἶναι ὁ θρόνος τῆς δόξας τοῦ Χριστοῦ.

Εἶναι συγχρόνως καί ἡ ἐλπίδα τῆς σωτηρίας τοῦ ἀνθρώπου, γιατί ὁ Χριστός «ἀκύρωσε τό χρεωστικό ἔγγραφο μέ τίς διατάξεις του πού ἦταν ἐναντίον μας, τό πῆρε καί τό κάρφωσε στό Σταυρό καί μέ αὐτό ἀπογύμνωσε τίς ἀρχές καί τίς ἐξουσίες καί τίς ἐξευτέλισε δημόσια, σέρνοντας τες στήν πομπή τοῦ θριάμβου του».